

З боку всім видно, що копенгагський а'яд не мав відповідних, фактичних кваліфікацій для пологодження цієї справи. У цьому випадку не можна було послугуватись лише теоретичними нормами; тут треба було подивитись на цю справу з фактичного боку, а передовсім не забувати, що вона виринула в Австрії, в цій класичній країні національних конфліктів.

Треба б було взяти теж під увагу тенденцію австрійських вімців до гегемонії у цьому краю та їх неприязнь до національної емансипації кожного з австрійських народів. Тоді б в трохи іншому світлі представився згаданий чесько-німецький конфлікт.

Тоді б, як що кому і закидали муть національний шовінізм, то певно не чехам.

Але революція копенгагського а'яду, хоча безпосередньо викликана була чесько-німецьким конфліктом та тим саме у першій лінії відноситься до Австрії — матиме теж загальне привілейне значення.

В ній рівночасно формулювано погляд інтернаціоналу на централізм та автономізм, які організаційні елементи. Інтернаціонал, вірний своїм традиціям, висловився на користь централізму, не зважаючи на те, що еволюція соціалізму давно вже показала непридатність централізму, як організаційної форми. Так само і погляд інтернаціоналу на державу та народність іде супроти дійсності.

Централізм — навіть у найбільш ідеальній формі — завжди буде суперечить основним ідеям соціалізму. Адже — певно, що колись історія — цей об'єктивний та безпристрастний трибунал признає рацію автономістам чехам, а не пруській копенгагського міжнародного а'яду. Н. В.

ПО РОСІ.

— Ревізія сенатора Медема. В нас уже сповіщалося, що, а ваканса сенатора Медема, арештовано в Омську чимало осіб, причетних до виявлених злочинів з'являв в інтендантстві. Тепер, як повідомляє "Р'нь", цих чиновників, на чолі з генерал-майором Лангом, оддало під суд. З ревізії виявилось, що в злочинній діяльності замішано всіх, хто був і тепер є на службі серед офіцерів і чиновників. На складі було казенного майна мало не на 2.000.000 руб. і все це добро розпродано, продавали з молотка за безцінь. Збитки од діяльності оддавих під суд осіб доходять до 220.000 рублів.

— Благочинний і холера. Саратовське губернське земство послало санітарний гурт для боротьби з холерою в село Березівки. Завідуючий гуртом пішов до священника, щоб познайомитися з місцевим інтелектуалом. Випадково у священника були пристав, учальник і участковий лікар. Священник не було дома і приймала гостей матушка. Незабаром прийшов сам хазяїн, а за ним і місцевий благочинний, од якого гукнуло горілку. Матушка подала благочинному чаю, але він одмовився, заявивши, що хоче горілки. Горілку подали. "Пий хазяїне, крикнув благочинний: інших не прошу, бо з жидками пити не хочу, не хочу також мати що-небудь спільне з ними, що беруть дур-

но гроші од земства. Хорих лічу я, моя матушка і мій лікар". Фершалка відповіла благочинному, що євреїв серед присутніх немає і що людяність до санітарів відноситься з великим довірям. "А жидка-лікар — жидка! Це забули?", крикнув благочинний, вплившись. Фершалка сказала благочинному, що він п'яний причащає хворих і п'є там горілку. На це благочинний стукнув кулаком по столу і крикнув: "Ну як ви явитесь в моє село з своїм гуртом, то я вас аустрию дрючками". Потім він причепився до студента-лікаря і почав його лякати, що пошле телеграму до міністра і той прикаже його або повісити або в 24 години вислати з села. Про вчинок благочинного повідомили губернатора, архирея і земство. (Утро Р.)

— На уральських заводах. Жители Сисертського заводу, Верхне-Ісетської округи, цього літа трохи не всі пішли на заробітки на золоті та платинові копальні. Мусили вони йти дуже далеко од своїх сіл через те, що на їх заводі роботу припинено. В волостях видано 1.500 паспортів. На заводі лишилися тільки старі, неспроможні робити, без всяких засобів до життя, а їх доволі багато. Власники заводу, закриваючи завод, дідусям, які втратили придатність до праці на заводі, ніякої допомоги не дали. Обмежилися вони тим, що поставили де-яких з них сторожами при заводі за плату 4 карб. в місяць. Всі сторожі поділено на 2—3 зміни; вони мають заробіток через два-три місяці. В останній час штат сторожів скоротили на половину, через це вони востаннє без всякого заробітку. Продовольча справа на заводі, де хліборобства не знають, погано поставлено. Ще гірше буде вона, коли повернуться заробітчани без грошей. Тоді їм доведеться з голоду помирати. Через це вони і зважились вдатися з проханням до Царя, щоб примусово було заведений забезпечити їхній вік, як цього вимагає установа про горовазодські майстерні. (Ур. Кр.)

— Пильнування. Міністерство народньої освіти звернулося до попечителів учених округ з циркуляром, в якому приказує начальникам шкіл "пильно" доглядати за діяльністю вчителів і вчителю, щоб не допустити їх шкодливо впливати на шкільну молодь. (Г. М.)

— Ревізія добродійних товариств. Останні виявлення шахрайства та зловживань де-яких добродійних товариств, які були по газетам, навели міністерство внутрішніх справ на думку, що треба вжити серйозних заходів для впорядкування діяльності всіх товариств. І от чини одділу народного здоров'я при головному управлінні в справах міського господарства почали ревізію діяльності добродійних товариств, — поки що петербурзьких. Наслідком цієї ревізії виявилось закриття добродійного товариства "Милість". Найбільш злочинства і в інших товариствах. В скорому часі гадають почати ревізію і в Омську та провінції. Разом з цим уряд рішив обмежити діяльність агентів-зборщиків товариств. Начальник головного управління циркуляром переслав всім губернаторам низку правил догляду за агентами-зборщиками. (Р. С.)

— Недостача. В Казанській універ-

ситет подало прохань про прийом всього 400 студентів, тоді як в університеті єсть 1.120 вакансій. Недостача студентів цього року доходить до 65 відсотків.

— Доці. З Курськ пшуть "Р. В.", що там в губернії ще й досі хліб не зібрани з полів через дощі. Хліб на полях гниє. Зібрати неможливо.

На теми дня.

Шах-банкир.

В комерції давно вже ведеться — Не підставив ногу конкурентові, сам зарив носом...

Відомий московський банк Полякова, щоб побити своїх супротивників, запрошує в голови своєї ради Бувшого перського шаха Магомета — Алі!

Це не жарг, це не який небудь там директор — Бродський, Епштейн...

А цілісеньке — його шахське висоцтво!

Інші банки можуть луснути... Звичайно, не від паганих справ, а з-за-дротки.

Одна надія в них ще єсть, що генерал Толмачов не дозволить Поляковському банкові поправити свої кепські діла титулом шаха, як не дозволить поправити здоров'я хворих Препаратом Ерліха — "606"...

А в крайньому разі прийдеться і їм запрошувати директором бувшого султана Абдула Гамиди, або ще краще —

Бувшого корейського імператора. Японці, мабуть, з великою охотою віддадут його тепер...

Можна тільки уявити собі, що ці "директори" будуть творити з клієнтами банки.

Не вповів вчасно виплатить по векселю, шах зараз же по старій звичці:

— Посадити його на палю!

А в другому банкові сулан:

— Закувати його і живого в Босфор!..

чи-то пак в Дніпро...

А корейський імператор й собі:

— Анекувати йому вуха і одіслати японцям...

Словом, пекельні азійські муки нас ждуть, коли добрий генерал Толмачов не заборонить шахові бути банкиром.

Одна тільки надія!

Єврейський анекдот...

Університети порожні, хоч сотні молодих євреїв не приймають в них через пропанту норму.

І подітись їм нікуди:

Або стріляйся, або хрестися...

До останнього чудова ілюстрація. В містечку Смолівці з давних-давен жила єврейська сем'я:

Старенька мати, син і дочка — Гутки.

Скільки гімназій сян, потаємці від матері і сестри, хрестився з допомогою якогось генерала, поїхав до Петербургу і його там прийняли до університету.

Крім того Гутки служив за писаря в поліцейському участкові.

Мпнуло два роки...

За цей час мати померла, а від сестри, що вчилася в гімназії, не було ніякої восточки...

Коли раз в руки Гутки попався для прописки паспорт:

"Ривка Гутки, з Смолівки, 18 літ, повня"...

Нещасний Гутки зкам'янів.

— Сестра — повня!

І тут же, сердешний, наклав на себе руки, лишивши сестрі записку зробити те ж саме.

Мовляв:

— Побачимось на тім світі, де немає ні євреїв, ні повней...

А коли ховали Гутки, надійшов і лист до нього від сестри Ривки.

Вона писала:

— Дорогий брате, радій зо мною: я гарно скінчила гімназію і праїхала до Петербургу, щоб далі вчитись. Я маю тропки грошей і поступлю на вищі жіночі курси, а поки що, щоб мати право жити в столиці, я собі дістала жовтий білет. І мене ніхто не чіпає...

Почувши про долю брата, Ривка Гутки утопилася у Неві...

Цей "єврейський анекдот" варто було б кому слід запам'ятати на віки і частіше його розказувати своїм приятелям...

Наше переселення.

Трошки статистики: За май місяць виїхало з України через Полтаву до Сибіру 4,733 переселенців, 400 ходоків і 25 самовольців.

Повернулось з переселення: 8,920 переселенців, 800 ходоків і 250 самовольців.

За юнь місяць: Виїхало 3,224 переселенці, 17 ходоків, два самовольці.

Повернулось: 6,448 переселенців, 170 ходоків і двадцять самовольців.

За іюль місяць виїхало: 327 переселенців, 129 самовольців. Повернулось 529 переселенців і 222 самовольці.

Сподівається: За август відіде: 13 переселенців, один самовольць, повернулось 1,300 переселенців, сто самовольців...

Далі вже переселенців не стане і на Україну поїдуть: Спочатку киргизи, далі башкири, остяки, вояки, самоїди...

А вяреті: Вся переселенська комісія...

Тіберій Горобець.

ПО УКРАЇНІ У КИЇВІ.

— В Українському Клубі. Старшина клубу прохаче членів українського клубу, які не заплатили досі членської вкладки за 1910 рік, заплатити усім залежності.

— Товариство літання. Київське товариство літання бере участь в літаннях, яке уряджує Рада Царського Всеросійського Аеро-Клуба з 5 по 23 сентября ц. р. в Петербурзі, під називськом: "Всеросійській праздник Воздухоплаванія". Київське товариство запрошує осіб, які мають апарати для літання, взяти участь в святі. Але ті, що не мають звання пілота, мусять витримати іспит на це звання цими днями, не пізніше 1-го сентября. Без цього до участі в святі не допускатимуть. Проханя про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— Прохання про іспити приймають в канцелярії Ради Т-ва (Пушкінська 8, кв. 2) по понеділкам, середах і п'ятницях од 11 до 1 г. дня.

— В управлінню під зах. залізниці. З суботи 28 августа в управлінню одмінюється літні суботні спочинки.

— Не дано візновки. Головне управління землеустроїства і хліборобства одмовило за браком грошей в асігновці 20.000 карб. київській губерській земській управі на урядження сільсько господарських земських складів.

— Земське селище. Поміж служачими київської земської управи є думка заснувати на 18 версті кийво-козельської залізниці селище служачих. З цього приводу служачі земської управи вібрали підписи і подають в управління державного майна проханя про допомогу.

— На півторі мільйони хабарів. Ревізія сенатора Н. А. Дедюліна встановила, що за останні п'ять років київським інтендантам видали поставщика, тільки за вешеві поставки, по своїй охоті, на півторі мільйони хабарів, не щитаючи випадків вимогательства. Сума ж грошей, які видано, як хабарі по продовольчій справі, далеко більша.

— Наказ міністерства. Попечитель учебної округи розсудив по всіх середніх школах циркуляр міністерства народньої освіти, яким дається право педагогічним радям увільняти і не приймати наезд тих учнів, яких трусливі або аргштували, хоч би вони і подали свідощтва благонадійності.

— В комерційному інституті. В інститут подано 1500 прохань од тих, що хочуть вступити в число студентів інституту. Багато прохань од тих, що скінчили комерційні школи. Біля 200 прохань од жінок. Цього року буде прийнято 900 душ. Процентної норми цього року ще не буде.

— До конфіскації газети "Огни". Виявляється, що 147 ч. газети "Огни" не скофисковано, а тільки кілька примірників взято на перегляд

Холера у Києві.

— За останні сутки в одекандрівськю лікарню поступило—8 хворих з ознаками холери. Вмер—1. Всього в лікарні лічиться—11 хворих на холеру і 22 з ознаками холери.

В кирилівськю лікарню за останню добу вступив 1 з ознаками холери. Всього в лікарні 9 душ з ознаками холери.

В єврейській лікарні—4 холерних хворих. З початку холери було—1195 випадків холери, з них 458 вмерло.

— З Київщини. Пастушки. В селі Тячівщині, чигиринського повіту, на полі, тутешні пастушки розклали недалеко від очеревид соломю п. Росцішеского вогонь і почали пекти бариболо. Подув вітер, вогонь перекинуло на соломю і скірда вмиг зайнялась. Згоріло коло двохсот сажив ішеничної і вісяної соломю. Солома не була астрховаана і Росцішеский має від пожежі великі збитки.

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

— Вбавство дітями. Цими днями на полі, під селом Майданецьким, умальського повіту, в конолях знайдено вбиту п'ятилітня дівчину Олину Шмигову, очевидно, знасиковану і задупену. Виявилось, що за день до вбавства Оляна вважала на полі просо, а ввечері до неї приходив парубчак Василь Хомяченко; коли Хомяченка арештували, то він признав-

"Жучки" д. М. Сріблянького.

(Відповідь "сміливий" людині).

В останній книжці місячника Українського Хата" (ч. 7—8) надруковано проти нашої газети і автора цих рядків полемичну статю: "Нове слово" в українській критиці" (ст. 489—499). Автор її, д. М. Сріблянький розглядає (дуже оригінально, як побачимо) мою рецензію на книжку д. Богдана Сокольського "Весільна" ("Нова земля" в нашій літературі", "Рада", ч. ч. 144 і 146) і затевляє своїх читачів, що: 1) П. Сріблянький, виявляючи "акцент особі" редакції "Ради" і свій власний "ненависть до "Укр. Хата", використав "книжку Богдана-Сокольського як нагоду для планування "Укр. Хати"; 2) рахуючи на "безкарність (?) виступу" та спекулюючи "на темнові своїх читачів", з однієї рецензії, фальшиво понятой, необмірковано зробив "висновки про всю "Укр. Хату" і подав фактично неправдиві відомості і, врешті, 3) сказав "нове слово" в українській критиці", з якого видно, що: а) "Рада" вже на новій позиції—одрилася од реалізму в літературі і б) радикально змінила свої погляди на основи критики.

Відповідаючи д. С-кому, я матиму на увазі тільки двох цих питань: 1) чи довів він фактично свої обвинувачення і 2) якими полемичними засобами користувався.

Для характеристики цих останніх ми візьмемо одну маленьку подробицю. Д-ій С-кий докоряє мені за те, що, з приводу такого "дрібнянького жучка", як рецензія д. Чупринки на книжку Богд.-Сокол., я "підняв необміркований лемент", і при цій нагоді іронично пробує нагадати мені дещо з друкованого колись в нашій газеті:

"В "Раді" колись було надруковано статтю д. С. Сріблянького з осудом тих добродій, що люблять винувати "жучки" і в факту внаходу робити подію світової ваги" (ст. 491).

Далі д. С-кий додає, що варто було б пам'ятати цю "мораль" "Ради", редагуючи статтю П. Сріблянького. Про мораль я побалакаю згодом, а тепер скажу д. С-кому непрямую для його

го новину: д. С. Сріблянький ні в якій разі не відповідає за цих "жучків" і навіть претендувати на них не буде, бо з більшими підставами водів для пояснення своєї думки скористується Regenwülfenrom, гробачком ("Рада", ч. 5, ст. 341—342) і упевняємося, що тільки перші рядки до слова "жучка", де висловлено незадоволення "Весільною" з погляду її архітектоники, у обох письменників одякнові, а потім... потім ось що маємо у Чупринки замість "жучки": "Коли читати її зовсім, то ці життєві епізоди... і далі все так, як і у С-кого, що знову одкинув тільки кінець фрази: "а не через своїх героїв" (ст. 341). Тепер спитаємо: ну, і коли не "почитувати" тільки, не "звернуха" читати "Весільну", а уважно та докладно,—яке ж тоді лишиться враження? На це д. Ч-ка виразну відповідь зараз дасть:

"Тяжкі офіційні в оповіданні д. Богдана-Сокольського виведені

ся, що задушив дівчину і аразу кинув її в річку, а потім витяг і сховав в коноплях. Хомяченка арештовано.

Холера в чигиринському повіті. В селі Ребелівці, чигиринського повіту, етрапенне лютує холера: захворіло вже 145 душ, померло 70. Цими днями прибули лікарі і пошесть почала змешуватись. В селі поставлено бараки.

3 Волин. Велика пожежа. Невдало в селі Білицькому, новоградволинського повіту, через необережність з вогнем селянського хлопця Василя Сливачука счинилась пожежа, від якої згоріли садиби і хліб 23 селян. Всього збитків на 11,415 рублів.

3 Полтавщини. Переселенці. За іюль місяць виїхало до Сибіру 327 переселенців і 129 самовольців, повернулось назад з переселення 523 переселенців і 222 самовольців; з тих, що повернулись назад, 360 душ виїхало тільки цього року.

Каракульські віци. Нас просять повідомити, що роздача каракульських овець тим, хто на них передплатив, одбудеться в Полтаві 30 августа. Знаючи на з'їзд казаві-каракулеводів, рада полтавського товариства селянського хазяйства упоряджує в полтавській повітовій земській управі 29-го і 30-го августа ввечері нараду з приводу обмірковування потреб каракульського вівчарства.

Врожай. Врожай в Хоролі і повіті вище середнього, та й того не можна аевати, бо дощі не дають. Копа пшениці дала 3—3 з половиною пуди, а жита — 4—4 з половиною пуди; за новий хліб платять копійок на 30—40 вище ніж за старий, бо новий дуже вохкий.

Вистава. В Хоролі з 12 до 20 августа була селянсько-господарська вистава. На виставі цікавого було дуже мало і більшість людей, як що і йшли, то тільки для того, щоб подивитися на картини художника Макавського, з котрих багатенко було дуже гарних. Там же на виставі, в кімнаті ручної праці, було повішено портрета Т. Г. Шевченка (випалений на дереві) і укайтчано рушанком, а на столі лежала записка: "Тут приймаються жертви на пам'ятник Шевченка у Київ", але цей стій стояв у куточку і через це ніхто цієї записки не бачив і про збирання жертв майже не знав. Взагалі в національній справі хорольське земство нічого не зробило.

3 Катеринославщини. Штраф на газету. За поширення неевних чуток про діяльність каменських лікарів в боротьбі з холерою, катеринославський губернатор оштрафував редактора часописного "Каменського Листка" на 200 рублів, а заміною арештовано на місяць.

Нагастрофа. На станції "Гнилівській" вночі збіглися поїзди. Раєвно кондукторську бригаду. Розбилося на тріски п'ять вагонів.

Цікава крадіж. Виламавши вікно в маріупольській землеустроїтельній комісії в Новій Карабузі, невідомі люди вкрали план розробки землі на одрубні частки.

3 Херсонщини. "Сорочинський ярмарок". Цими днями на одеській виставі влаштовано було "Сорочинський ярмарок". Продавали всякий крам. Співяв український хор і... гармоністи та єврейський квартал.

зом до підручника психопагології *) і, не знайшовши там нічого докладного в цій справі, вже "своїм розумом" додумався, що мета та ідеал і... об'єкт—одно. І от маємо таку "златую думку":

"Друге: і тільки така особа може бути об'єктом (ось новою!) літературної „уміло-сти“, в якій (особі) ті абстрактні категорії складають живу єдність. Коли так, то об'єктом (!) літератури „можуть бути“ тільки ідеальні або ідеологізовані особи. Добре, але це вже не реалізм, а ідеалізація абстракцій!" (ст. 497).

Ні, це і не ідеалізація абстракцій, а попросту фенемінальна дурниця, і ви — о, великий оборонець „молодаків"—тільки в непряме ставовище ставите їх своєю зяною, що це ж, мовляв, „ідеал уміло-сти“ „всак модерністів, що шукають краси і ідеальних типів“—ідеал, ніби то тепер позичений у них „Радою“. Видима річ, д. С-кий нікому не навчався з того часу, як д. Д. Дорошенко („Рада", 1909, ч. 148) раїв йому „обережніше поводитись з такими дифініціями, як „офіційна народність“, космополітизм, націоналізм, шовінізм"...

І от, на підставі такого свого недотепного фокуса та ще негативного з того боку відношення до натуралізму мізерних епгонів Золя (і такий натуралізм е, добродію, хоч в підручничковій психопагології про його ви нічого не знайшли!), д. С-кий робить висновок про те, що тепер „Рада“ одрякається од реалізму: **)

*) І такий куріоз доводиться зазначати. За поєсенням слова короляла (гр. і кіберс гній, брод і ґ лалз—балканіна) д. С-кий відси до... „учебника психопагології“, де воно, значить, має своє специфічне значення. Ех, д. С-кий, коли вже ви розгорнули підручник психопагології, то краще зазирайте б до розділу „манія преслідуванія“; тоді б і в поясненні „акцентна особа“ П. ефремова і „Ради“ у вас щось путнє вийшло.

** Невеличка увага про „реалізм“ д. С-кого. На його думку, „Рада“ негативно ставилась до бруду і фантастичної реалістичності натуралізму мізерних епгонів Золя, одрякається од „реалізму, бо „натуралізм — не другий білаторатурної моделі реалізму“, то б то „реалізм-натуралізм“, або „реалізм“. Ну, це вже виходить знайомилися з літературними напрямками і їх історією не по підручничковій психопагології і навіть не по киянському енциклопедичному словнику „Вулиця“, а по такому авторитетові, як... М. Бугенко в покійної „Будучності“ котрий був

Українці в Галичині.

На стипендію і пам'ятник Адамові Коцькому до 28 августа зібрано на книжечку ч. 8.888 Краєвого Союзу кредитового у Львові 2293,76 корон. (Діло).

Українська перемога при стрийських виборах. „Діло“ повідомляє, що на виборах до парламенту в Стрию вибрано послом д-ра Євгена Петрушевича, адвоката з Скольного, за якого подано 126 голосів. Кандидат москвофілів д-р Савюк одержав всього 45 голосів. Підчас виборів москвофіли вживали всіх заходів, до провокації включительно, щоб перемогти. Між селянами снували жахливі. Серед українців настроїв був поважний і самопевний.

Справа з пам'ятником Т. Г. Шевченкові.

Фонд на пам'ятник. Полтавська губернська земська управа повідомила об'єднаний комітет, що на 1 августа в касі управи було жертв на пам'ятник 5.689 карб. 39 в. і процентних паперів на 22.000 карб. Крім того до 17 августа у касу постуило 33.914 карб. 85 коп. Золотопошеским зямством зібрано 4.500 карб. Разом Шевченківський фонд лічить 66.104 карб. 24 коп.

Пам'яті О. е. Іванової.

Ім'я Олександри Євграфовни мало відоме серед українського громадянства, бо вже зовсім хворію уійшла вона в члени б. т-ва „Просвіта“, проте ж воно дуже тісно звязано з культурним життям нашого краю. Бувши великоросійською, вчившись у рижській гімназії і далі на Бестужевських курсах, О. е. року 1894 р. переїздить на життя на Україну—попереду в Харків і далі з чоловіком професором політехники у Київ, де віддає свої знання і сили просвіті місцевої людности. В обох городах вона працює в т-вах грамотности, але особливо інтенсивно виявляється її енергія, розуміння діла і знання в киявському т-ві грамотности. Тут вона бере найважливішу участь майже по всіх комісіях, серед яких найлюбішою для неї була бібліотечна, (селянських Павлинковських бібліотек) де вона довгий час була за секретаря, себ-то силу працювала по листуванню в справах організації більш, ніж 200 павленківських бібліотек, і далі стає головою бібліотечної комісії. Тут вона з одинаковим захопленням, часто над силу, робить все, чого тільки вимагає діло, не упуваючись і „чорної роботи“ над книжками, тут вона вперше і занедала. На жаль, ні більшість свідомого українського громадянства, ні село не знають, що той легальний шлях, по якому з 1905 року в маси пішла українська книжка був у перше і широко використаний Олександровою, яка завжди обстоювала користь рідної книжки за для українського села, і майже не знаючи української мови, виявляла фактично свої симпатії до неї, посилюючи в Павленківській бібліотеці все, що тільки виходило в той час. Пам'ятати бона про українські потреби і тоді, як брала участь в організації першого всеросійського жіночого з'їзду, запровадивши до киявського комітету і жіноч-указник та клопотавшись про те, щоб на з'їзді було чути і голос українки.

Працюючи останній час в т-ві охорони жінок, вона подбала про те, щоб в бібліотеці т-ва були і українські книжки

а на недільних лекціях читали твори українських письменників. Бувши секретарем в цьому т-ві, вона запрохала до участі на з'їзді по боротьбі з протістю іємі і наші просвітні та наукові інституції.

Поданою до газет статті або й просто звістки по громадським справам, О. е. особливе значіння надавала українській пресі. Неможливо в газетній замітці обмалювати докладно і повно духовне обличчя та широку працю, (частини якої ми тільки тут торкнулись) Ол. Євграфовни як громадянської діячки, що була крім того ще надзвичайно чулою людиною, відкликаючи на все горе, про яке їй доводилось почувти.

Глибоким сердечним жалем одіється сумна звістка про її смерть в душах всіх, хто знав покійну як по громадській роботі, так і в приватних етосунках.

М. Шуміна.

За кордоном.

Міліон чиновників.

23 априля 1905 року французький парламент, затвердивши якийсь фінансовий законопроект, разом з тим зобов'язав міністерство шо-року, разом з проектом державного роспису, подавати відомості про всі посади й про всіх чиновників, що брали жалування з класи, департаментів та громад. Виконуючи цей свій обов'язок, міністерство недавно подало парламентові статистичні відомості про всіх чиновників, що служать у Франції. Але зроблено це по способу одного колишнього французького міністра, який казав: „заявлення казенної статистики полягає в тім, щоб публіка нічого в ній не розуміла“. Однак, з поданої міністерством статистики все-таки можна побачити, що число чиновників у Франції зростає з кожним роком. Так, у 1906 р. було там 703.566 чиновників, у 1907 р.—870.599, у 1908 р.—913.192, у 1909 р.—914.891, а цього року у Франції вже налічується 968.121 чиновник. Однак, й ці числа ще не можна вважати цілком повними, бо міністерство не включило до них служачих на державних завіантажах. Коли ж причислити й цих останніх, то вийде, що у Франції тепер є більше мільйона чиновників. Другими словами, на кожних 38 душ французької людности припадає по одному чиновникові, і в той час як людність Франції зростає з неспійним прогресом.

Проти Вільгельма.

У своїй славновісній Кенігсберзькій промові, що останніми днями так нашімліла по всьому світі, Вільгельм, як відомо, зачепив і жінок, сказавши, що їх діло—сидити вдома й глалити порядку“, збір-ки і спілки не для них. У відповідь на ці слова пруське товариство жінок улаштувало в суботу мітинг протесту. Голова товариства пані Кауер у своїй вступній промові висловила жаль з приводу того, що імператор чомусь прочитав жінкам лекцію, якої вони зовсім не потребують. „Жіночий рух“,—сказала вона,—ніколи не виглядав милости з високих колі. Однак, чи хвалитиме його імператор, чи гудитиме, цей рух рано чи пізно переможе, бо він тісно звязаний з демократичним рухом у Германії взагалі й разом з ним він злобує для всього германського народу повне право на самовияснення“. На ту саму тему промовляли д-ки Брейтштедт, Штротт, Людерс, Шрейбер та інші. Наприкінці одностайно ухвалено така резолюція: „Збори протестують проти лекцязання думками і бажаннями германського народу, проявленого в промові імператора, а

також проти тих висловів, що сказано було спеціально про жіночий рух. Збори вважають, що жінки повинні мати повне право самовияснення, й цього права жінки домагаються з усіх сил. Збори висловлюють урядові, який не зміг або не хотів запобігти Кенігсберзькому інцидентові, свою найгіршу догану, сподіваючись, що на ближніх виборах народ на ділі дасть йому рішучу одсічу“.

ТЕЛЕГРАМИ

(та останні вісти з газет).
(од власного корреспондента).

БАРИШПОЛЬ, 26. Сьогодні відбувся бучий похорон Райспина. На труну покладено силу вінків.

Холера.

ПЕТЕРБУРГ, 25. За добу захворіло холерою 49, умерло 16, лежить хворих 639.

За тиждень в Теревській області захворіло 156, умерло 82. Од початку пошести в Тулі захворіло 40, умерло 12.

ПЕТЕРБУРГ, 26. Захворіло на холеру 54, умерло 18, лежить хворих 623.

Росписна Дмитрія Самозванця.

ВАРШАВА, 26. В Пултуську знайдено росписку Лжедмитрія, в якій він зобов'язується заплатити Мишску, коли прибуде в Москву, 4.000 золотих. На росписці підпис самозванця по-польськи і печать з двохголовим орлом.

Нещастя з поїздами.

ТАГАНРОГ, 25. На ст. „Матвій Курган“ товарний поїзд набіг на паровоз. Розбито 11 вагонів. Поїзди не ходять.

ТАГАНРОГ, 26. На станції „Матвій Курган“ сталося друге нещастя з поїздом: знову вдарився товарний поїзд з паровозом. Поранено жандармського офіцера, який їхав на місце першої катастрофи, і 14 душ поїздової прислуги. З дороги все прибрав в 6 год. Поїзди ходять, дуже спаніюються.

ЛАЗОРКИ, К. П. З., 26. Сьогодні вранці між ст. Лазорки кияво-полтавської залізничі, і роз'їздом № 5 сталося нещастя з товарним поїздом № 361, який ішов в Полтаву в Київ. Біля 10 навантажених вагонів зішло з рельс і розбилось. Де які з цих вагонів засталися на полотноі, а де які асууались з насипі. Дорогу дуже пошкожено на 50 саж. На поміж викликану з Київ поїзд з робітчи-ми і струментом. Нещастя з людьми не було. Поїзди ходитимуть з пересадкою в цьому місці.

Подорож П. А. Століпина.

ОМСЬК, 25. В 10 г. ранку приїхали в Петропавловська голова ради міністрів і головноуправляючий землеустроїтвом. Вони оглядали переселенський лісопильний завод, омський переселенський пункт і склада селянсько-господарських машин; потім побували в козацкому соборі, де аберігається прапор Єрмака, а також в кафедральному соборі. В військовому зібранні знайомилися з ними вищі військові і громадянські чини сенаторської ревізії, канцелярії генерал-губернатора і депутації од города, біржевого комітета і єврейського гро-

мадянства. Одвідавши архирея, сенатора і ревізора і тимчасово-командуючого військом, статс-секретаря Століпін і Кривошеїна знайомилися з управлінням переселенського району, оглядали приют омського благодійного товариства для вбогих дітей, половина яких сирота переселенці, одвідали холерний барак, де говорили з хворими, а потім оглядали загородну аразову казенну молочну ферму і пасторки. Вночі статс-секретарь Століпін і Кривошеїна поїхали парохомом вгору по Іртишу.

Бюджетні обрахунки.

ПЕТЕРБУРГ, 25. По обрахунку залізничного департаменту прибутків сподіваються 4.700.000 карб. од участі в прибутках видавчо-рибнської, кияво-вороніжської, південно-східної і москво-казанських залізниць. Доплачувати казни доведеться на рязно-уральській 7.700.000, кутаєській—14.000.000. По обрахунку міністерства юстиції сподіваються видатків більших ніж торік на 1.400.000 карбованців.

Чума в Одесі.

ОДЕСА, 25. За останніх п'ять днів захворіло на чуму 10 душ, вилужало 8.

Всякі звістки.

КАТЕРИНОСЛАВ, 25. На город насунуло сила падоків. По деяких дворах повнієвоно їх. В земській лікарні вони гуртом нападають на парализованих хворих. Але віхто нічого не вживає, щоб виняшувати їх.

МИНСЬК, 25. З наказу прокурора посажено в тюрму авіаторів Ранка і Марголіє. Родичі покличених позивають їх на 6000 карб.

МОСКВА, 25. Закрилась киявська виставка. Одкрився собор старообрядцьких єпископів. На соборі 14 єпископів та 18 уповноважених обидинами священників. Мирян на собор не допустили.

ВОЗНЕСЕНСЬКА, 25. В станції Ахметовській, куб. області, знайдено залежи асбеста, кам'яного вугілля і серребросвинцової руди. Робляться за-явки.

МОСКВА, 25. В Староголутвинському манастирі, в келії, повився іеромонах Євгеній. Виявилось, що покійний дуже пив.

Градоначальник посадив під арешт на сім днів помішника пристава і двох околочних за „непильний догляд за призначеними євреями“.

ПЕТЕРБУРГ, 25. Закладається на приватні кошти інститут вищих комерційських наук.

„Потіпних“ в Імперії єсть уже 10.000. Міністр Сухомлинов вносить законопроект, щоб стріх обов'язково вчили по школах усіх відомств. Завідувати потіпними поставлено генерала Вендриха.

В ноябрі чорногорські король і королева приїдуть в Петербург.

Арештовано в Білострові помішника бухгалтеря „петер. общ. ва. кред.“ Камаранца, що загрозив тікати за кордон а вкраденими 40.000 карб.

За кордоном.

В Китаї.

ПЕКИН, 26. Тяч-Ляна наставлено в Нанкін цинь-цзюнем. Цей факт, на думку де-кого, вказує, що партія імператриці вдови втратила свій вплив.

кові, а проти почуття не апелюють, бо (?) воно „в критичі грає найвидатнішу роль“. (ст. 493). Тут вже навіть ніби то цитата з М. Гюйо єсть. Але краще б д. С-кий зацитував був афоризм свого однодумця, Терешка Сурми з „Суети“ Карпенка-Карого: „нікому нічого не докажеш“ і дав спокій „Ради“ та М. Гюйо, котрий не відповідає за його дурниці і виразно зазначив, що „завше можна перевірити“ ці відповіді почуття критика художнього твориві, об'єктові його критики. Обережніше, д. С-кий, обережніше!

Цими „жучками“ д. С-кого, ми обмежимося і не будемо зупинятися на його „правильному силлогізмі“, метаморфоз: „вітають—„закликають“—„проповідують“, на міркуваннях про „ідеалістичку“ „Радю“, методом Чеховського штабе-капітана Сольоного („неможливо походить на Лермотова“) скомпонованих і опертих на сфальшованій цитаті, і багат. ин. перлах. Вся стаття д. С-кого „Новє слово“ в українській критиці“ од початку до кінця одної вартости і може бути чудовою ілюстрацією до відомої приказки: як не в стови головою, то в яму ногою. Не будемо також розглядати „думок златих“ критика „У. Х.“ про реалізм та натуралізм, про Михайловського та непризнання ним Чехова“, про сучасну критику і про те, що „після Михайловського“ на світ настало, бо це примусило б нас, етні оборони кь нападенню“ перейти, а в таких разі треба вибрати і супротивника розумнішого і пристойнішого, з яким балакати можна. А з д. С-ким... яка розмова можлива з д. С-ким, читач вже знає. Ловлять його на всяких гідках і не літературних замашках і вчинках, зазначають феноменальне його неуптво, що тільки з „сміливістю“ його й може аргументувати, збивають на кожному кроці, а він помагає собі „гордим левом“, бо в душі його живе той внутрішній Терешка Сурма, що після всякої такої неприємної прагоди поглядить свого улюбленця по головиці і ласкаво заплюєть: „Збили Нічого, і так гарно. Талант!“

Кілька уваг це про мій „необміркований лемент“... Критика „У. Х.“

спрається на таку комбінацію справдливости і братерства, яка показує, що там „гаразд знають вартість дружини“ а в їх часотот справжньої критики“, бо для більш гармоничного сполучення їх треба „певної літературної позиції та не абияких здатностей до „познання добра і зла“ в справах літературних“, чого у неї досі ще не помітно було. Цей висновок про загальний рівень критики „У. Х.“ не на підставі „однієї рецензії, фальшиво понятої“, *) як каже д. С-кий, зроблено, а стоїть в згоді з тим, що писалося в „Раді“ перше в цій справі (статті д. Д. Дорошенка і С. Ефремова), а там же не один Чупринка і не одна рецензія розглядалися. Але, скажуть, то було „рівняню весною“, давно, а тепер, коли „У. Х.“ вироста, зміцніла та розвинулася, могли і на краще аміни зайти. Добре, але ж це ще треба довести. Чи не д. С-кий—в „У. Х.“ перша скрипка, що грає там відповідальні номери—своїми працями має це довести? Та зрештою ми вже бачили, на які думки наводять хоч би одно його „Новє слово“ в українській критиці“. А може той факт, що цей публіцист показав „ляк своєї естраданії“ на сторінках „У. Х.“ про щось лише свідчить? Навряд!

„Еще одно посліднее сказание“ про скарги д. С-кого на „дискредитування „молодих“ з боку „Ради“. На цю тему можна чудових пієсь співати... „Рубить дїст, — молодий, віжно-зелений дїст... Лїсь рубать... Потому-ль, что рано онъ шумѣлъ? Что на зарѣ будишь уснувшую природу? Что молодой листовой онъ слышкомъ слышо пїзъ. Про сонце, счастье и свободу?“

*) До речі зазначу, що рецензія д. Чупринки є докладно розглянутою через те тільки, що вона „література“ про Гю. Сок—то „література“, що ч'ялилася знів пера того критика, якого, запевняє С-кий, знають, як тонкого, чутливого цинителя криєш“. З його тільки погляду вона мене і цікавила. За підвалину для загальної характеристики критики „У. Х.“ я не брав і спеціально для цього не вишукував її, бо у мене було на що спертись, і тільки зазначаю, що нова—не „сма, воесім сма“. Через це знову доводиться нагадати д. С-кому: обережніше а „мораліст“.

В „Раді“ в свій час була розмова про те, як цю мелодію вишпівувала така „молодь“, як д. С. Просвітянин, М. Бугенко та инш.: їхне „Рубить лїсь“ з змістом, і формою завше фатально збивалося на скарги Івана Івановича Перерепенка на те, що Іван Никифорович Довгохочун, „котрого уже саме ім'я і фамилия висувають всякого омерзіння, питаєть він душ злостное намбрєніє поджечь меня въ собственномъ домѣ. Несомнївнє чєму признаки изъ низшедїдуощаго язвєтуать“ і т. д., і т. д. Тепер от з такою супільною а характерним „нижеслїдующимъ“ з'явився вже д. С-кий і закованими аргументами підтирає старі обвинувачення про те, що „молодих“ нехтують, переспілюють, дискредитують і т. ин. через те тільки, що у них „нема видимих знаків уваженія“—грошей, доброї одежі, „авторитета“ на висівці... Та й тільки? А може ж і ще щось,—от хоч би у вас,—„нема“? Як ви гадаєте, д. С-кий?

Цим і закінчу свою відповідь д. С-кому і вже цим разом не подавату „У. Х.“ ніяких порад, щоб знову не виявити своєї „необміркованости“ та непрактичноти так, як недавно це, коли я раїв не „вибирати на урочисті випадки за церемоніймейстера“ д. Чупринку.

„Колі йому (то б то—Чупринці),—відповідь мови д. С-кий—не давати писати рецензії, то кому? Хто це товний критик в українці? Може той, що не написав в критиці і одного путнього слова, хто цинить поєвою по друзарських помилках та мірає вірні на аришці“ (ст. 495).

Веру назад свою необачну пораду і прошу вибачити мені її, бо, повірте, не знав і не видав її, що „У. Х.“ в такому скрутному становищі: без д. Чупринки лишається тільки з там, що не написав в критиці і одного путнього слова“ і т. ин.

Тільки чого ж, сміливий і щирий“ д. С-кий сердиться, коли про це ж саме йому кажуть, і нарікає на недодержування братерства і справедливости відносно „У. Х.“?..

П. Ефремов.

Віце-король Сі-Лян вернувся в Мукден.

Регент, як видно, не має можливості призначити власть Юан-Шикая.

БОСТОН, 26. На мітингу авіаторів, що почався 23 августа, приз 10,000 доларів взяв Грахам Уайт, який пролетів од кембриджського університету до бостонської гавані і назад.

Суд над шпигом. ЛОНДОН, 26. Справу арештованого в Портсмуті германського офіцера Гельма, якого зашдоарили в шпигунстві, поліцейський суд буде розбирати через тиждень.

ВИДЕНЬ, 26. По офіційним відомостям, у садівника, що вмер 24 августа, і у хворих його дочок та жінок встановлено азіатську холеру.

ПАРИЖ, 26. З Мадрида телеграфують: Уряд не задовольнився останньою нотою Ватикану і він поставив новий ультиматум, на який має бути одповідь до 1 октября.

ПАРИЖ, 26. Еспанська королева-мати думає на віки переїхати в Австрію, бо не співчуває антиклерикальній політиці сина.

ВИДЕНЬ, 26. В тутешніх дипломатичних колах думають, що війна між Турцією й Грецією має бути обов'язково. На гривніці, серед скученого турецького і грецького війська, зо дня на день сподіваються кривавої сутички.

ВИДЕНЬ, 26. Грецький уряд вимагає з турецького 20 мільйонів франків за шкоду, що наробили турки бойкотом грецького краму.

ТОКІО, 25. Городам Осака і Кобе загрожує повінь.

РИМ, 25. За добу в Апулії захворіло холерою 5, умерло 8.

КОСТАНТИНОПЛЬ, 25. Італійський посол розкавав про вчорашню пригоду з ним Ріфату паши. Цей попросив вибачення і пообіцяв пократити винувати.

ТЕГЕРАН, 25. Меджіліс затвердив законопроект про те, щоб заклякати 7 американських порадників для міністерства фінансів і одного французю для міністерства внутрішніх справ.

САН-ФРАНЦІСКО, 25. Прогресивне крило республіканців в Конвенті штата взяло гору над правим крилом і призначило лідерство Рузвельта.

Література, наука, умілість і техніка.

Археологічні знахідки. В Севастополі цими днями під час розкопок колишнього некрополя викрито саркофаг римської епохи, багато, здебільшого зігліглих, кістяків, дерев'яних трун, силу усього дріб'язку: золотих сережок, перстнів, намиста, чарок, скляних бальзамарій, золотих і срібних монет.

Про вшанування пам'яті М. А. Дмитрієва. Гурток почитателів покійного М. А. Дмитрієва, що втонув два роки тому в с. Яреськах, миргородського повіту, рятуючи дівчину на Полі, лагодиться видавати популярний збірник, присвячений адвокатській і громадській діяльності М. А. В збірнику буде уміщено декілька малюнків: дача, в якій жив покійний, те місце, де він втонув, пам'ятник на могилі в Полтаві і инш. Втора вихав в Яреськи місцевий фотограф М. В. Фріденвальт роботи знімки.

Український орнамент у великоруських шлахетках. На Катеринославську виставку прислали свої експонати Вишневолицька красильно-ткацька і Сосновницька жіноча прядильно-ткацька школи. Д-й В. Стромченко, оглянувши вироби цих шкіл, пише про них в ч. 1275 „Юж. Зари“ ось що:

„Всі речі, що виходять з цих шкіл, мають на собі яскраві великоруські ознаки, як по орнаменту, так і по розміщенню красок. Одначе на диво попали серед них і деякі речі (рушники, скатерти) широкі українського стилю. Виявляється, що школи ці звертають серйозну увагу і на український орнамент, користуючись матеріалом, зібраним на великих кустарних виставках. Подібного роду позички,—каже д. Стромченко,—можна тільки вітати, особливо, коли взяти на увагу, що український народний орнамент (вишиванок і тканин) без порівняння багатий за великоруський. В цьому можна пересвідчитися на виставці ж, порівнявши експонати означених вище шкіл з однородними експонатами полтавського земства. Недостаточність великоруського орнаменту для тканин відчувається настільки сильно, що доводиться переосилти на тканину орнамент типичний для дерева“.

Театр і музика.

Театр М. Садовського. Сьогодні в літньому театрі „Шато“ остання вистава труппи М. К. Садовського. Пісде „Циганка Аза“. Азу гратиме Л. П. Лівницька. 30 августа перша вистава труппи в зімньому театрі Народного дому; піде „Ревизор“ М. Гоголя в українському перекладі д. Садовського.

Театр „Бергонье“. Київський драматичний театр „Бергонье“ одкривається 30 августа комедією Барятинського „Кар'єра Наблюдкаго“ з дд. Кареліною-Раїч, Влюменталь-Тамарим, Путятюю, Вяляевим, Лівниновим, Хенківим в головних ролях. 31 августа—„Тайфунъ“. 1 сент. „Концертъ“: 2, 3—„Gaudemus“.

ДОПИСИ.

МАЛИНСЬКА ВОЛОСТЬ, радомисльського повіту (на Київщині). „Мазепинські універсали“. Пиязевичський селянин Іван Клопота недавно подав київському губернаторові скаргу на малинську волость, яка,—писав Клопота,—росилає всім підвладним їй селянським старостам і селянам злочинні „мазепинські універсали“, складені в волості і видрукувані в потайній друкарні, без цензурного дозволу. Два примірники таких „універсалів“ він, Клопота, також одержав і переходує в себе. Через те Клопота прохав розслідувати цю справу і тяжко покарати винуватців. Розуміється, слідство було призначене. Але що ж виявилось? Коли було потребувало од Клопоти отримані ним „універсали“, то це були оновістки малинської волости за №№ 22 і 45; ними Клопота оповіщався, що на його в місцевий волосний суд записано дві повзи: Степаном Рудчечком—за втрати і Явдохою Морозовою за клуню; а далі пояснювало, що Клопота, холи хоче, може проти цих повзів виставити своїх свідків. Посилка і форма таких оповісток встановлена циркуляром київського, подільського і волинського генерал-губернатора 24 сентября 1909 року, № 12486.

ГЛУХІВСЬКИЙ ПОВІТ, (на Чернігівщині). Доці. Помісьч. Відколи у нас по довіту скінчалась живина, то увесь час ідуть щоденні дощі. Ці дощі багачко роблять шкоди як селянам, так і робітникам. Багачко селян не можуть намолотити на посів жита, бо „токи“ доступні для дощів, а через те більша частина людности ще і не сіяла озимини. Вагалі настрій селян сумний. Робітникам теж багачко шкодить дощі, бо нема ніякої роботи. Холема вже почала зовсім стихати і земська управа вже рощитиє запасних лікарів і сантарів. Тільки же холера і воєне в селах Бачевському і Суходолі, де земство тепер жваво змагається з нею. Через це і там пошесть зменшується.

Г. ВАЛКИ (на Харківщині). Земська виставка. 13—15 сентября в Валках має відбутись чергова виставка коней та рогатої худоби, що впоряжає валківське повітове земство. Виставки ці дуже цікавлять місцеву людність і навіть звернули на себе увагу державного коннозаводства, яке тепер призначає на ці виставки вищі награди. Цього року на коакрусе буде допущено всякі коні, без різниці їх сорту, що тільки не старші 5 літ. За жраці з їх буде видано нагородою. Від державного коннозаводства будуть нагородити: за верхових коней—золота, срібна й 4 бронзові медалі, 3 похвальні листи та 200 карб. гршми; за селянські робочі коні—2 бронзові медалі, 2 похвальні листи та 200 карб. Від головного управління хліборобства й землеустройства видано буде премії: свідцтво на велику срібну медаль, 2 малі срібні медалі, 5 бронзових, 10 похвальних листів та 100 карб. гршми. Губерське земство од себе одпустило на нагородо на обгородішній валківській виставці 300 карб. і повітове—100 карб. Загалом усього грошових нагород набереється на 1,100 карб., а це власне найбільш і притягує селян до виставки і робить її цікавою.

СТ. БРЯНСЬКІ М. К. В. дороги. Спектаклі. Після перерви згуртовались знов наші любителі українського театру і розпочали вистави. 15 августа в бувшій земській школі поставили комедію М. Сьогобочного „Куплена слава“, на користь місцевої земської школи, для придбання парт. Вистава аробила гарне вражіння на глядачів. Це перша п'єса була поставлена тут з життя української інтелігенції. Любителі—всі залізнодорожні служачі, то й користуються п'єсами з управлїнської бібліотеки М. К. В. дороги, де вже є п'єси 30 українських авторів.

Всячина.

Найвищий дім у світі. Дуже високі доми в Америці—не новина. Але новий будинок міської ратуші в Нью-Йоркові буде найвищий за всі. Він матиме 170 метрів заввишки, не рахуючи фундаменту, що буде в землі на 44 метри. Будівля одного тільки фундаменту обійдеться 6,212,000 франків, а всієї ра-

туші 50 мільйонів франків. В новому будинкові будуть міські інституції Нью-Йорку, в яких служити 8,000 душ. В підземній частині цього будинку будуть машини для освітлення і опалення будинку зимою та охоложування в спеку.

Ціни на хліб.

Пшениця в Одесі 99 коп. (улька) й 107 коп. (озима), у Миколаїві 108 3/4 коп. (гірка-улька), в Маріуполі 112 коп. (озима), 96—102 коп. (гірка) й 108—110 коп. (гарнівка), у Київі 103—105 коп., на Фастовській колії 96—100 коп. Жито в Одесі 66 коп., у Миколаїві 71 коп., у Маріуполі 68 коп., на Фастовській колії 54—59 коп., у Сумах 70—75 коп. Овес в Одесі 78 коп., у Київі 75—80 коп. (старий) й 59—68 коп. (новий), на Фастовській колії 70—74 коп. (старий) й 56—65 коп. (новий), у Сумах 50—60 коп. Ячмінь в Одесі 59 коп., у Миколаїві 63 1/4 коп., у Маріуполі 59 коп., у Київі 57—61 коп., на Фастовській колії 54—57 коп., селянський на 3—5 коп. дешевше. Кукуруза в Одесі 74 коп. Прося в Одесі 69—72 коп., на станціях 65—68 коп. Гречка у Київі 68—74 коп., на станціях 65—70 коп. Горох-овіторія у Київі 120—125 коп. (без жучка) й 112—117 коп. (з жучком), горох звичайний 85—90 коп., сачавиця тарілкова 100—105 коп., горох-рихлик до 2 карб. за пуд. Настрій на українських ринках млявий, попнт малий, а привози великі, ціни низькі.

Справочний оддія.

Календарні відомості. Пятниця, 27-го августа. Прп. Пимона вел. і Савви, мч. Анїсіи. Сх. сон. 5 год. 25 хв., зах. сон. 6 год. 31 хв. Труппа М. Садовського.—„Циганка Аза“. Труппа Г. Толосичичена.—„За волю і правду“ і Українські співи.

Редактор Вал. Галевч. Видаєць Є. Чикаленко.

Оповідька.

2 кімнати, в українськ. родині,—гарні, світлі, ван., електрич., окремі ахід, можна мати обід. Бажано українця. Прозоровська, № 32, кв. 22. 0-1718-2

РЕСТОРАН

ТРИХОДЬКА. Думська площа, рїг Костельної. Обід од 12 до 7 г. в. Вибір з 15 страв. Кожна страва по 20 коп. Багатий буфет щодня поповнюється свіжими закусками. Готеться все під хазайським доглядом на слівц. маслі. Ціни на все дуже помірні.

Ще не було такого.

Остання закордонна новина за 2 руб. вилеаємо поштою, 12 пластинок для грамофона (на одкритих листах); пересилка на налічкот; можливою платою додається 10 коп. Коштовний подарунок для себе і других. АДРЕСА: Базарь заграничних новостей", Варшава, Неродельская 27. 10-1690-3

Шлюбні розлуки

(бракоразв. дѣла) і карні (уголовні) справи веду, складаю ділові папери: про вшакон. і вшновл. дітей, про видачу жінкам окремого аяв на проживання, приписку до громади, озимин, апелад. і касад. скарги по всіх справах, прохал. на Височайше ім'я.—Поряди виог. лист: бідн.—дурно. Прийм. щодня од 3—7 г. удень. С. А. Туржанський Банкова ул. д. № 8, кв. 2. 100-1542-49

Видавництво „Вік“.

Вийшла нова брошура Каталог книжок для народнього читання. Ціна 5 коп. Склад видання в „Українській книгарні“, Київ, Безакіюська, 8.

Продається книжка

В. Щербаківського.

В тексті 232 малюнк. На звич. папері—1 карб., на кращому 1 р. 60 к. Вписув. можна в Київ, „Укр. книгарня“, Безакіюська № 8.

ПОВИДОМЛЕННЯ Голови. Ледо годинників, золоті і срібних річей. ЛЕВ ШАПОВАЛ. Подол, Олександрівська, 78, д. Щербани, № 87. Одлілі не має Звертаю увагу і. п. покупців, що мною одержано величезний транспорт товарів нових фасонів од найвідоміших фабриканти у світі, ПРОДАЖ ПО ФАБР ЧНИМ ЦІНАМ. Годинники чорні, з вірною ходою на добу од 1 р. 50 к. до 35 р. ОДИННИЙ сріб чолов. і жін. од 5 р. до 50 р. ОДИННИЙ жіночі золоті од 16 р. до 200 р. ГОДИННИКИ 300 р. срібні стильні Бекера і пв. фабр. од 80 коп. до 150 р. ОЛОТІ виробі—з справж. камінцями, перст. сережки, броші, браслети, медальони, запонки на шию, медальони, перстні шлюбні. На вату—3 р. 90 к. за золоті. За фасон наваляється. СРІБНІ вири і 81-го проби Придворних поставщиків.

Хлібники С-вья і Н° РІБ. ложки стол., чайні по курсу. Бокали, чарки, пукорніці, дигарники, сирничні, різні столі і чайні сервізи, продаються на вату, од 24 коп. за золотник. Найбільш вибір лацонієв французького золота відомої фабрики Нольмар і Джорд, продаються з знижкою фабричних ціл 30%. Магазин по вибору і дешовій ціні не має конкурентів. 50-1719-1

Українська столова і кавярня. Бульварно-Кудрявська № 7. Обід з 2-х страв, паріжка і чашки кави 30 к.; помісячно 8 р. 50 к., учні—8 р. 10-1701-5

ДАМАМ ГОР. КИВА. Інституція „Ідеал“ проп. велич. вибір остан. поживок і пропост звертає увагу на примірне вивопнення замовленів та на тобротність матеріалу; пропост не змішувати з паріжмакерськими. Великий вибір гот. курчів (більш 5000 шт.), а також пардік і кіс. Одбір. остав. журнал. Припал. для в.п. паріжмак.: фрізюр, бинди, тюрл, бредлі та инше. 200-1901-131

Бібліотека „МОЛОДІСТЬ“.

Редакція В. Грінченка. Том І. Андерсен Г. Казки. Переклала М. Загірля. Ц. 65 коп. II. Українські народні казки, вибрані для дітей. Упорядкував В. Грінченко. 3 малюнками. Ціна на кращому папері 65 коп., на гіршому 40 коп. (на гіршому папері всі продано). III. Твен М. Пригоди Тома Соєрера. Переклала М. Загірля. Ціна 80 коп. IV. Твен Ш. Пригоди Гока Фінна. Переклала Н. Грінченко. Ціна 1 карб. 0-1633-15

ЗОЛОТО бриланти, срібло, годинники ріжких фабрик — пропонує в величезному виборі ФАБР. СКЛАД Клавдія Сергієвича РОГАНСЬКОГО 89 Олександрівська, телефон 2095. 0-1611-14

на 1/2 г. Р. с. юля. ВИШЛА АВГУСТОВСКАЯ КНИЖКА. 2 р. вь годь. отд. № 25и. НОВИЙ ЖУРНАЛЬ ДЛЯ ВСѢХЪ Продовжується підписка на 1910 г. Годовые подписчики получают бесплатное приложение Художественно-исполненный альбом—„Галлерея современных писателей“ Подписная плата 2 р. вь годь. 1/2 г. 1 р. Контора и Редакция: С.-Петербург, Фонтанка, 38. 2-1625-1

Чеські артистичні вироби з Гранітону, Карлсбадський Негорючий фарфор. Емалірована посуда, чавунна, нікельова, фаянсова, фарфорна; шкло, ножі, самовари і всі речі хатнього господарства.

В. ЗНОЄМСЬКИЙ.

Київ, Думська пл. № 3. Торгові ряди, у дворі, поруч з поштою. 10-1712-1

ДРАМИ Й КОМЕДІІ.

- Переказ під редакцією Б. Грінченка. 1. ІБСЕН Г. Підворня громадянства. Ком. на 4 дії пер. М. Загірля. Дозв. до вист. 16 мая 1907. № 5693, ц. 30 к. 2. ІБСЕН Г. Ворог народів. Пер. М. Загірля. Дозв. до вист. 11 окт. 1907, № 10606, ц. 30 к. 3. ІБСЕН Г. Примари. Др. 3 д. Пер. М. Загірля. Дозв. до вист. 13 нояб. 1907 № 16712, ц. 30 к. 4. МІРБЕ О. У золотих кайданах. Ком. на 3 д. Пер. В. Грінченка. Дозв. до вист. 7 янв. 1908. № 1864, ц. 35 к. 5. МЕТЕРЛІНК М. Монна Ванна. Др. 3 д. Пер. М. Загірля. Дозв. до вист. 18 дек. 1907. № 1865, ц. 30 к. 6. ЗУДЕРМАН Г. У рідній сем'ї. Др. 4 д. Пер. М. Загірля. ц. 30 к. Дозв. до вист. 20 февр. 1908. № 1987, (Прав. Вѣсти. 16 марта 1908, № 62). 7. ІБСЕН Г. Нора. Др. 3 д. Пер. М. Загірля. ц. 30 к. Дозв. до вист. 3 марта 1908. № 2659, (Прав. Вѣсти. 8 апр. 1908, № 80). 8. ІБСЕН Г. Гелда Габлер. Др. 4 д. Пер. Н. Грінченко. Дозв. до вист. ц. 30 к. 3 марта 1908. № 2659, (Прав. Вѣсти. 8 апр. 1908, № 80). 9. ГАУПТМАН Г. Візник Гейншель. Др. 5 д. Пер. В. Грінченко. ц. 30 к. Дозв. д вист. 20 марта 1908. № 3117, (Прав. Вѣсти. 8 апр. 1908, № 80). 10. ШНІЦЛЕР А. Забавки. Др. 3 дії. ц. 30 к. Пер. В. Грінченка. Дозв. до вист. 28 июля 1908. № 7014. 11. ШІЛЛЕР Ф. Вільгельм Тельх. Др. 5 д. Пер. В. Грінченка. Ціна 30 коп. 12. ІБСЕН Г. Жінка з моря. Др. 5 д. Пер. Н. Грінченко. Ц. 30 к. Дозв. до вист. 13 сент. 1908. № 8355. 13. ГАУПТМАН Г. Перед сходом сонця. Др. 5 д. Пер. В. Грінченка. Ц. 30 коп. Дозв. до вист. 8 окт. 1908. № 9421. 14. ЗУДЕРМАН Г. Кінець Содомові. Др. 5 д. Пер. М. Загірля. Ціна 30 коп. 15. ЗУДЕРМАН Г. Огаї Іванової ноці. Др. 4 д. Пер. Н. Грінченко. Ц. 30 к. 16. ІБСЕН Г. Росмерсгольд. Др. 4 д. Пер. Н. Грінченко та М. Загірля. Ц. 30 к. 17. САРДУ В. Рідний край. Др. 5 дії В. Грінченка. Дозв. до вист. 20 марта 1909. № 3181. ГРІНЧЕНКО Б. Драма й комедії. І. Ясні вори. Др. 5 д. II. Нахмарило. Ком. 3 д. III. Степовий гість. Др. 5 д. IV. Серед бурі. Др. 5 д. V. Арсен Яворенко. Др. 5 д., ц. 1 р. 50 к. Дозв. до вист. перші чотирі 1 мая 1902. № 3654—3657, а остання по рукопису, без третьої дії, під заголовком: „На громадський роботі“ 16 февр. 1904. № 1780. ГРІНЧЕНКО Б. На новий шлях. Др. 5 д. Дозв. до вист. 5 юнія 1906. № 5216, („Прав. Вѣст.“ 1906 № 141), ц. 30 к. ГРІНЧЕНКО Б. Миротворці. Жарт на 1 дію. Ц. 10 к. Доз. до вист. 27 авг. 1908 № 7896.